

Ο Πόπλιος Οβίδιος Νάσων ήταν μεθυσμένος. *Η ζωή ενός λόγιου*, σκέφτηκε, *δεν είναι και τόσο άσχημη*. Να που βρισκόταν εδώ, καθισμένος στον ήλιο, να πίνει νερωμένο κρασί που δεν ήταν και τόσο νερωμένο, χαζεύοντας τους γλάρους που έκαναν κύκλους από πάνω του. Οι άλλοι πάλι γύρω του δεν χάζευαν καθόλου. Έκλεισε τα μάτια και αφουγκράστηκε τον ρυθμικό ήχο των κουπιών, καθώς χτυπούσαν πάνω στη γάστρα της τριήρους, και το πλατάγισμά τους καθώς έσκιζαν τα κύματα.

Φαίνονταν να προχωρούν γρήγορα. Όχι ότι τον ένοιωζε κιόλας. Ήταν η πρώτη φορά εδώ κι εβδομάδες που ένιωθε τόσο χαλαρός. Οι κατευναστικοί ήχοι της καραβίσιας ζωής απομάκρυναν τις εντάσεις του τελευταίου καιρού. Ωστόσο, μια κάποια ανησυχία φώλιαζε στο πίσω μέρος του μυαλού του.

Βήματα ακούστηκαν να πλησιάζουν· ο σταθερός θόρυβος από πέδιλα πάνω στο ξύλινο κατάστρωμα. Ήλπιζε ότι ο ιδιοκτήτης τους δεν θα κατευθυνόταν προς το μέρος του. Όμως οι ελπίδες του διαψεύστηκαν όταν τα άκουσε να πλησιάζουν όλο και πιο πολύ, ώσπου σταμάτησαν. Η σιωπή της αναμονής.

Με έναν αναστεναγμό, πήρε το βλέμμα από τον ουρανό και κοίταξε κάτω μισοκλείνοντας τα μάτια μπρο-

στά στην εκτυφλωτική λάμψη του ήλιου. Ακόμη δεν μπορούσε να ξεχωρίσει ποιος στεκόταν μπροστά του. Με ένα μουγκρητό δυσαρέσκειας άφησε κάτω το κύπελλό του, σκιάζοντας με το χέρι τα μάτια του.

Μπροστά του στεκόταν ένας λεγεωνάριος. Όχι όποιος κι όποιος, κρίνοντας από τα παράσημά του, αλλά ένας εκατόνταρχος. Είχε βγάλει την περικεφαλαία με το λοφίο, αποκαλύπτοντας το πρόσωπο ενός τριαντάρη, αργασμένο από τα στοιχεία της φύσης. Τα μαλλιά του ήταν μούσκεμα από τον ιδρώτα και κολλούσαν στο μέτωπό του.

– Ο Πόπλιος Οβίδιος Νάσων;

– Οβίδιος, σκέτο.

– Πώς είπατε;

– Δεν είπα, αλλά θα πω, είπε ο Οβίδιος, που μετάνιωσα αμέσως για τα λόγια του.

Άλλο να είσαι οξύθυμος γενικά κι άλλο να τα χώνεις σε έναν αξιωματικό, και μάλιστα σε κάποιον που έχει λόγο στο κουμάντο του πλοίου πάνω στο οποίο βρίσκεσαι.

– Οβίδιο, εξήγησε, με λέει η λεγεώνα των θαυμαστών μου στη Ρώμη. Έχεις ακούσει για μένα;

Ο εκατόνταρχος κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

– Λυπάμαι, κύριε. Ο κυβερνήτης μου ζήτησε να σας μιλήσω.

– Δεν κάθεσαι, λοιπόν; είπε ο Οβίδιος δείχνοντας το κατάστρωμα.

Ένα μέρος υπήρχε μόνο για να καθίσει κάποιος – το σκαμνί όπου ήταν κουρνιασμένος εκείνη τη στιγμή ο Οβίδιος. Γέλασε μεθυσμένα.

Ο αξιωματικός ήταν ψύχραιμος, παρατήρησε ο Οβί-

διος. Το πρόσωπό του δεν πρόδιδε την ενόχλησή του. Ήταν απλώς ένας άνθρωπος που έκανε το καθήκον του, προσέχοντας έναν υψηλόβαθμο αριστοκράτη από τη Ρώμη. Όχι επειδή ο Οβίδιος ήταν πατρίκιος, αριστοκράτης κατώτερης τάξης –αυτή του ιππέα–, αλλά δεν είχε σημασία. Ο κυβερνήτης είχε καταστήσει σαφές ότι ο επιβάτης είχε την εύνοια του αυτοκράτορα.

– Όχι, ευχαριστώ, κύριε. Ήρθα απλώς να σας πω ότι σε λίγο φτάνουμε. Θέλετε να σας βοηθήσει κάποιος από το πλήρωμα με τις αποσκευές σας;

– Σίγουρα δεν με έχεις ακουστά; Τον Οβίδιο, τον ποιητή. Όχι; Όλοι με γνωρίζουν. Πρέπει να έχεις διαβάσει τις *Επιστολές Ηρωίδων*. Όχι; Τους *Έρωτες*; Σίγουρα δεν έχεις διαβάσει την *Ερωτική Τέχνη*;

– Δεν πηγαίνω στη Ρώμη πολύ συχνά, κύριε. Και πάλι, εκφράζω τη λύπη μου γι' αυτό.

– Η λύπη σου δεν θα διατηρήσει το κύπελλό μου γεμάτο, ούτε θα με βοηθήσει να διατηρήσω την εύνοια του αυτοκράτορα Αυγούστου, αλλά τη δέχομαι.

Ο Οβίδιος πήρε από κάτω το κύπελλό του, αλλά δεν κατάφερε να απολαύσει το κρασί του. Το κούνημα του πλοίου τον έκανε να το χύσει πάνω στην τόγα του.

– Τώρα μάλιστα, μουρμούρισε νευριασμένος. Τα 'κα-
να μούσκεμα.

Ο αξιωματικός άφησε τον μεθυσμένο ποιητή να μονολογεί και να προσπαθεί χωρίς επιτυχία να καθαρίσει την τόγα του από το κόκκινο κρασί και πήγε να βρει ένα μέλος του πληρώματος για να βοηθήσει τον Οβίδιο να μεταφέρει τις αποσκευές του. Ήλπιζε να ήταν η τελευταία φορά που ένα πολεμικό πλοίο φιλοξενούσε

έναν τέτοιο «διακεκριμένο» επιβάτη, αλλά κατά πάσα πιθανότητα μάλλον δεν ήταν.

Ο αυτοκράτορας πετύχαινε συνήθως αυτό που ήθελε. Η μη συμμόρφωση στη θέληση του ανώτατου άρχοντα δεν θα έκανε καλό στη σταδιοδρομία του.

Το πλοίο μπήκε στο λιμάνι του Ηρακλείου. Παραπατώντας ελαφρά, ο Οβίδιος στάθηκε στην κουπαστή και περίμενε ανυπόμονα να δέσει το πλεούμενο στην αποβάθρα. Ανυπομονούσε να δει τα αξιοθέατα και ν' ακούσει τους ήχους αυτού του νησιού. Είχε αρχίσει να βαριέται την καραβίσια ζωή και την έλλειψη διασκέδασης.

Η Κρήτη ήταν ένας τόπος που πάντα ήθελε να επισκεφτεί, κυρίως λόγω του βιβλίου που δούλευε, του πλέον φιλόδοξου έργου του μέχρι τότε. Οι «Μεταμορφώσεις», το επικό ποίημά του, βασισμένο στην ελληνική και στη ρωμαϊκή μυθολογία, είχε σχεδόν ολοκληρωθεί. Έμεναν μόνο η επιμέλεια και ο έλεγχος μερικών γεγονότων.

Ύστερα από τόσο καιρό που είχε αφιερώσει στο γράψιμο, ένιωθε ξαφνικά την επιθυμία να φύγει, να δει κάποια από τα μέρη για τα οποία είχε γράψει. Να δει πού είχαν λάβει χώρα αυτά τα γεγονότα. Όχι ότι είχε μεγάλη σημασία –το μεγαλύτερο μέρος του έργου του ήταν αναμφίβολα μια δημιουργική προσέγγιση των ιστορικών γεγονότων–, αλλά όπως και να 'χε ήταν αναζωογονητικό. Ποιητής ήταν στο κάτω κάτω της γραφής, όχι ιστορικός.

Είχε εξερευνήσει ήδη μερικές πόλεις της Ελλάδας, όπως την Αθήνα και τη Σπάρτη, και τώρα βρισκόταν

στην Κρήτη. Στην πατρίδα του μυθικού Μινώταυρου. Ο μύθος του Θησέα και του Μινώταυρου πάντα του κινούσε το ενδιαφέρον. Θα ήταν η τελευταία στάση του προτού επιστρέψει στη Ρώμη. Η τελευταία αλλά και η πλέον επιθυμητή. Όχι ότι περίμενε να βρει κάτι που θα τον έκανε να αλλάξει το ολοκληρωμένο ήδη χειρόγραφο του. Καμία εκπληκτική αποκάλυψη δεν τον περίμενε εδώ. Μόνο το βάρος της Ιστορίας.

Οι σκέψεις του Οβίδιου τον γύρισαν για μια στιγμή στη Ρώμη. Για πρώτη φορά δεν του έλειπε η πολύβουη μητρόπολη. Και σίγουρα δεν του έλειπαν οι τρεις πρώην σύζυγοί του. Αναρωτήθηκε τι να έκανε η θυγατέρα του. Σίγουρα θα ασχολιόταν με τα τρία εγγόνια του. *Θα τους άρεσε αυτό το ταξίδι*, σκέφτηκε, αλλά απομάκρυνε αμέσως αυτή την ιδέα, δηλαδή να τα έπαιρνε μαζί του, ως θεότρελη. Στα πενήντα του ένιωθε ήδη γέρος. Τα εγγόνια του τον εξουθενωναν. Αποβιβάστηκε χωρίς να κουβαλάει καμία αποσκευή, εκτός από το ασκί με το κρασί του. Ένας ναύτης τον ακολουθούσε, φορτωμένος με τις αποσκευές του που περιείχαν τα λιγοστά, σημαντικά πράγματά του: τα απαραίτητα για το γράψιμο και μερικές αλλαξιές ρούχα.

Τρεις λεγεωνάριοι τον περίμεναν.

– Ο Πόπλιος Οβίδιος Νάσων; είπε ένας από αυτούς.

Ο Οβίδιος αναστέναξε αποκαμωμένος. Είχε αρχίσει να ξεμεθάει, κάτι που, παρ' όλα αυτά, δεν βελτίωνε τη διάθεσή του.

– Αυτό είναι το όνομά μου, αλλά οι περισσότεροι με φωνάζουν Οβίδιο.

Αν ο λεγεωνάριος ενοχλήθηκε ή σάστισε δεν το έδειξε.

– Ο αυτοκράτορας μας ειδοποίησε για τον ερχομό σας. Είστε εδώ για να δείτε το ανάκτορο της Κνωσού;

– Πράγματι, απάντησε ο Οβίδιος.

Ο λεγεωνάριος κούνησε το κεφάλι.

– Παρακαλώ, ελάτε μαζί μας, κύριε.

– Να μην αφήσω για λίγο κάτω τις αποσκευές μου; Να μην πω λίγο κρασάκι; Να μην ξεκουράσω λιγουλάκι τα πόδια μου; είπε ο Οβίδιος θυμωμένα.

Στην πραγματικότητα δεν χρειαζόταν άλλο κρασί ή ξεκούραση. Είχε χορτάσει κι από τα δύο πάνω στο πλοίο. Δεν ήταν αυτό που τον θύμωνε. Αυτοί οι λεγεωνάριοι απλώς δεν είχαν τρόπους. Ίσως η απομάκρυνσή τους από το κέντρο της ρωμαϊκής εξουσίας τούς είχε κάνει να ξεχάσουν την όποια ευγένεια διέθεταν κάποτε.

– Το πλοίο αναχωρεί πάλι σε τρεις ημέρες, κύριε, είπε ο λεγεωνάριος υπομονετικά. Αν θέλετε πραγματικά να εξερευνήσετε το νησί, δεν έχετε πολύ χρόνο. Σκέφτηκα ότι θα θέλατε να κάνετε μια αρχή.

– Πολύ καλά, μουρμούρισε ο Οβίδιος.

Προφανώς το κρασί έπρεπε να περιμένει.

Οι λεγεωνάριοι τον πέρασαν μέσα από την πολίχνη του Ηρακλείου. Ήταν ένα γραφικό μέρος με ασβεστωμένες αγροικίες και κάποια μεγαλύτερα κτίσματα εδώ κι εκεί. Η ευαίσθητη μύτη του Οβίδιου κατάλαβε τι έκρυβαν τα περισσότερα από αυτά. Κρασί. Κρασί και ελαιόλαδο. Τα δύο κυριότερα εξαγωγίμα προϊόντα της Κρήτης. Ο αέρας ήταν γεμάτος μεθυστικές μυρωδιές γλυκόπιστου κρασιού. Ο Οβίδιος θα ήθελε να είχε την ευκαιρία να εξερευνήσει το περιεχόμενο των μεγάλων αυτών κτιρίων, αλλά μάλλον δεν θα τον άφηναν.

Έφτασαν σε ένα χοντροκομμένο κτίσμα που ερχόταν σε αντίθεση με τα γηγενή κτίρια και που προφανώς ήταν ρωμαϊκό. Οι τοίχοι του ήταν ψηλοί, φτιαγμένοι κυρίως από τεράστιους ογκόλιθους. Η οχυρωματική φύση τους φανέρωνε ποιον σκοπό εξυπηρετούσαν – ήταν οι ρωμαϊκοί στρατώνες, το σπίτι της φρουράς.

Έξω στην αυλή στεκόταν ένας πελώριος άντρας, ο πιο μεγαλόσωμος που είχε δει ποτέ ο Οβίδιος. Κρατούσε τα γκέμια ενός γαϊδάρου. Καθώς πλησίαζαν, ο Οβίδιος άρχισε να συνειδητοποιεί πόσο πελώριος ήταν αυτός ο άνθρωπος. Ακόμα και οι ψηλότεροι άντρες της φρουράς τού έφταναν μέχρι τον ώμο. Ο απλός χιτώννας που φορούσε με δυσκολία χωρούσε το στέρνο και τα μυώδη χέρια του. Στηριζόταν σε πόδια που θύμιζαν κορμούς βελανιδιάς.

Ο Οβίδιος, ο οποίος δεν ήταν και τόσο ψηλός ή καλοφτιαγμένος, έμοιαζε με παιδάκι μπροστά του. Τα είχε χάσει. Ο χιτώννας που φορούσε ο άντρας φανέρωνε ότι καταγόταν από την Κρήτη. Ο Οβίδιος δεν ήξερε ότι οι Κρήτες ήταν τόσο, μα τόσο μεγαλόσωμοι.

– Πόπλιε Οβίδιε Νάσων, αυτός είναι ο Αστ, είπε ο λεγεωνάριος συστήνοντάς τον γίγαντα. Θα σας πάει στον λόφο όπου βρίσκεται το ανάκτορο και θα σας δείξει τα περίξ.

Ο Οβίδιος έτεινε το χέρι του που εξαφανίστηκε στην παλάμη του γιγαντόσωμου άντρα.

– Χαίρετε, είπε ο Αστ.

Η φωνή του θύμιζε βράχια που τρίβονται το ένα πάνω στο άλλο.

Είχε συνέχεια το κεφάλι χαμηλωμένο και μόνο μία

φορά συνάντησε τη ματιά του Οβίδιου. Το υπόλοιπο πρόσωπό του σκιαζόταν από μακριές, αχτένιστες λιπαρές μπούκλες.

– Η ευχαρίστηση είναι όλη δική μου, είπε ο Οβίδιος.

Σίγουρα το μικρό αυτό ταξίδι θα ήταν πολύ ενδιαφέρον, σκέφτηκε. Ο Αστ ήταν αναμφισβήτητα ντόπιος. Ποιος ξέρει πόσους μύθους θα γνώριζε. Ίσως κάποιους που ο Οβίδιος δεν είχε ακούσει ποτέ. Ένιωσε να τον κυριεύουν η λαχτάρα και η δίψα του λόγιου για ωραίες ιστορίες.

Κι ο Αστ να μην τα πήγαινε καλά με το κουβεντολόι, ο γάιδαρος θα του εξασφάλιζε μια εύκολη ανάβαση. Το ασκί του Οβίδιου ήταν γεμάτο. Ο ουρανός έλαμπε καταγάλανος. Η ενόχλησή του από τη συμπεριφορά των λεγεωνάριων είχε αρχίσει ήδη να καταλαγιάζει.

Ο ναύτης άφησε τις αποσκευές του Οβίδιου μπροστά στα πόδια του. Ο ποιητής αναζήτησε κάπου στην τόγα του το πουγκί του και έβγαλε ένα νόμισμα. Το έτεινε στον άντρα, αλλά μετά κάτι σκέφτηκε.

– Θα πάρεις τα τριπλά αν κάνεις άλλη μια δουλίτσα για μένα, είπε ο Οβίδιος στον ναύτη. Βλέπεις εκείνη την αποθήκη εκεί κάτω; Αυτή που μυρίζει κρασί;

Η καβαλαρία πάνω σε έναν γάιδαρο δεν ήταν και τόσο άνετη όσο νόμιζε ο Οβίδιος. Το λιθόστρωτο μονοπάτι που οδηγούσε στον λόφο ήταν κακοσυντηρημένο. Αυτά παθαίνεις όταν βρίσκεσαι στις επαρχίες της Αυτοκρατορίας.